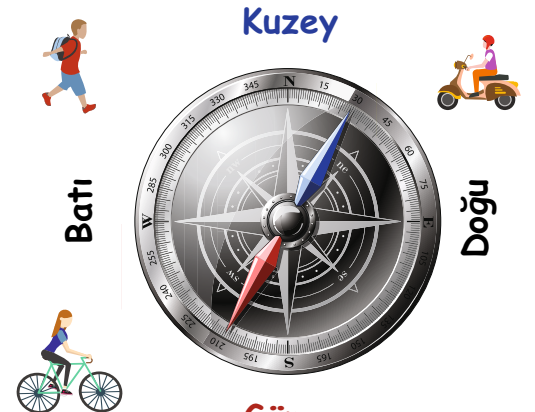
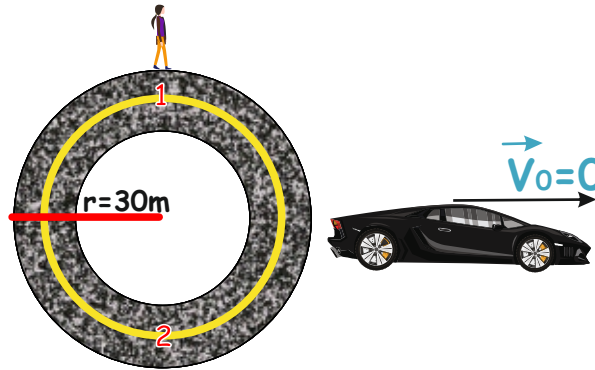
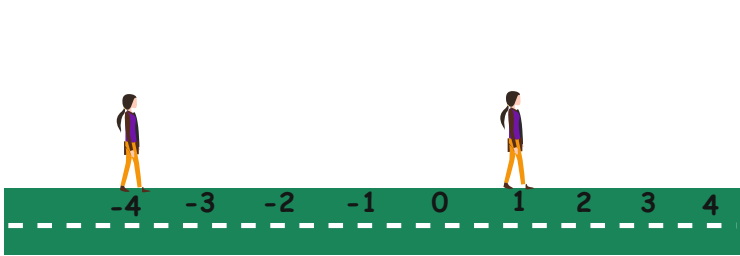

Hareket

SINIFI	ÜNİTE	KONU	TYT-2018		TYT-2019		TYT-2020		TYT-2021		TYT-2022		TYT-2023		Toplam	Ünite Toplamı
			Adet	Soru No	Adet	Soru No	Adet	Soru No	Adet	Soru No	Adet	Soru No	Adet	Soru No		
9. SINIF	HAREKET VE KUVVET	HAREKET	1	2	1	2	1	2					1	2	4	6
		KUVVET									1	2			1	
		NEWTON'IN HAREKET YASALARI							1	2					1	
		SÜRTÜNME KUVVETİ													0	

Ders içeriğini
görmek için
karekodu okutunuz.

Oğuz Nail ŞAŞMAZ
Fizik Öğretmeni
www.Fizik.Tv.TR

DÜZGÜN DOĞRUSAL HAREKET

Hareket: Bir referans noktasına göre yer değiştirmeye denir. Kısaca konum değiştirmedir.

Öteleme Hareketi: Konum değiştirme yada ilerleme hareketidir. Arabanın hareketi

Dönme Hareketi: Dairesel yörüngede yapılan harekettir. Yelkovanın hareketi

Titreşim Hareketi: İki nokta arasında gidip gelme hareketidir. Tahterevallinin hareketi

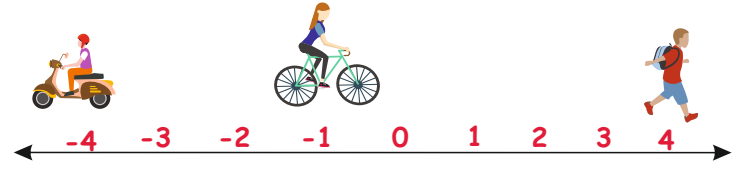
Düzgün Doğrusal Hareket:

Düz bir yolda sabit hızlı hareket demektir. Doğrusal bir yolda iki yön vardır. (+ ve -)

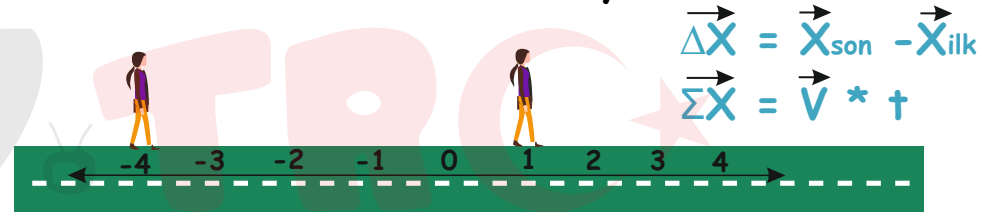
Konum (X): Bir referans noktasına olan uzaklığa denir. Birimi metre, Vektörelidir. Temel büyüklüktür

Referans Noktası: Bir cismin konumu ve yer değiştirme miktarı gibi nicelikleri tanımlamak için seçilen sabit noktaya denir.

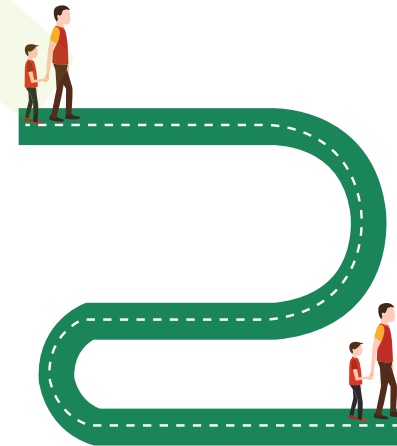
 Bir cismin hareketinde başlangıç noktasına tekrar geri gelmesi konumunu değiştirmez. Yer değiştirmesi sıfırdır.

Yer değiştirme (ΔX): Konum değişimidir. Birimi metre, Vektörelidir. Temel büyüklüktür.

Alınan Yol (ΔX): Gerçek hayatta yoldaki değişimdir. Birimi metre, Skalardır. Temel büyüklüktür.

$$\Delta X = X_{\text{son}} - X_{\text{ilk}}$$
$$\Sigma X = V * t$$

Zaman (t): Hareket süresince geçen süredir. Birimi saniye, Skalardır. Temel büyüklüktür.

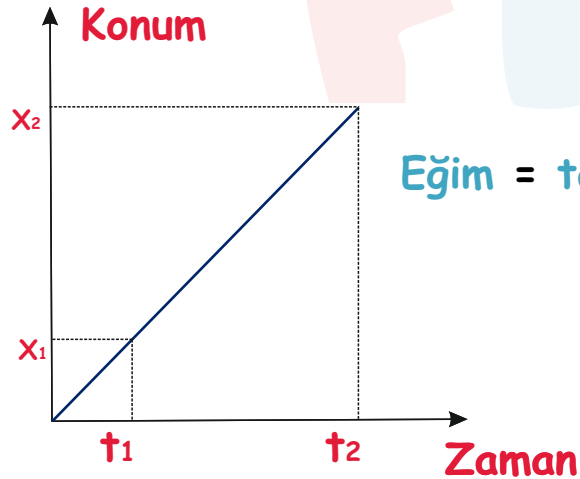
DÜZGÜN DOĞRUSAL HAREKET

Hız ($\vec{V}$): Birim zamandaki konum değişimidir. Birimi m/s'dir. Vektördür. Türetilmiştir.

$$\vec{V} = \frac{\vec{X}}{t}$$

Ortalama Hız ($\vec{V}_{ort}$): Toplam yer değiştirmenin geçen süreye oranına denir. Konum-zaman grafiklerinde doğrunun eğimi ortalama hızı verir.

$$\vec{V}_{ort} = \frac{\vec{\Sigma X}}{\Delta t}$$

$$\text{Eğim} = \tan \alpha = \frac{\text{Karşı}}{\text{Komşu}} = \frac{X_2 - X_1}{t_2 - t_1}$$

Anlık Hız: Bir hareketlinin herhangi bir andaki hızıdır. Vektördür. Hareketlinin yönü değişmez.

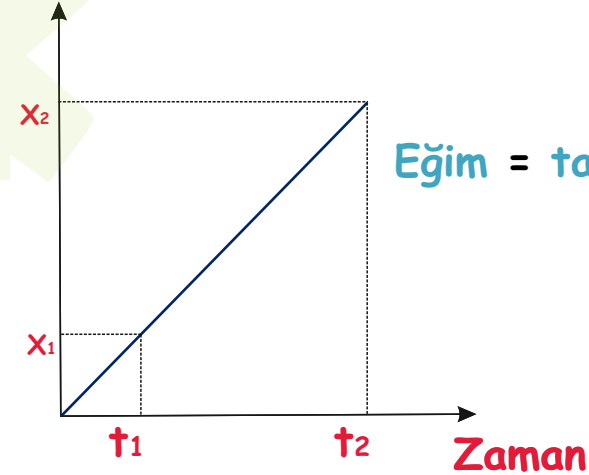
Sürat (V): Birim zamandaki alınan yola denir. Birimi m/s'dir. Skalerdir. Türetilmiştir.

$$V = \frac{X}{t}$$

Ortalama Sürat (V_{ort}): Toplam alınan yolun geçen süreye oranına denir. Alınan Yol-zaman grafiklerinde doğrunun eğimi ortalama süratini verir.

$$V_{ort} = \frac{\Sigma X}{\Delta t}$$

Alınan Yol

$$\text{Eğim} = \tan \alpha = \frac{\text{Karşı}}{\text{Komşu}} = \frac{X_2 - X_1}{t_2 - t_1}$$

Anlık Sürat: Bir hareketlinin herhangi bir andaki süratidir. Skalerdir. Hareketlinin yönü anlık değişir. Arabanın sürat göstergesindeki değeridir.

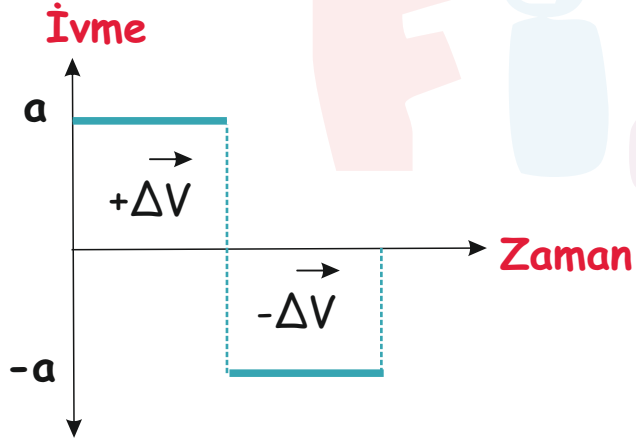
DÜZGÜN DOĞRUSAL HAREKET

İvme: Birim zamandaki hız değişimine ivme denir. $\vec{a}$ ile gösterilir. Birimi m/s^2 . Vektörel büyüklüktür.

$$\vec{a} = \frac{\Delta \vec{V}}{\Delta t}$$

Bir aracın ivmesi $3m/s^2$ olması, aracın hızının her saniye 3'er 3'er artmasıdır.

İvme - zaman grafiğinin altında kalan alan hız değişimini verir.

Hız ve ivme vektörü aynı yönlü ise cisim hızlanıyor, ters yönlü ise yavaşlıyor.

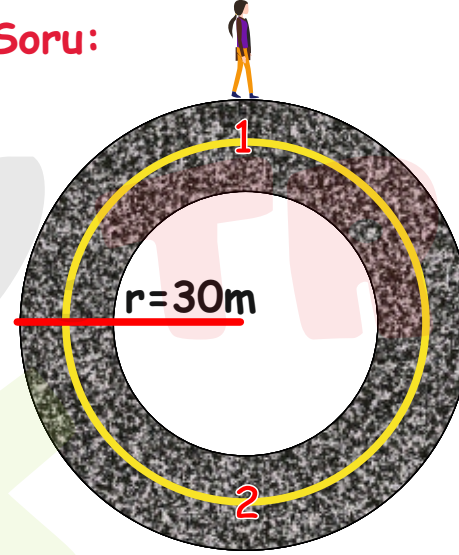
* İvme - zaman grafiğinden, hız - zaman grafiğine geçilirken hareketlinin ilk hızı bilmeliyiz.

💡 Sabit hızlı giden araçlara uygulanan net kuvvet sıfırdır.

Net kuvvet ne kadar büyük olursa, Hız değişimi de o kadar büyük olur.

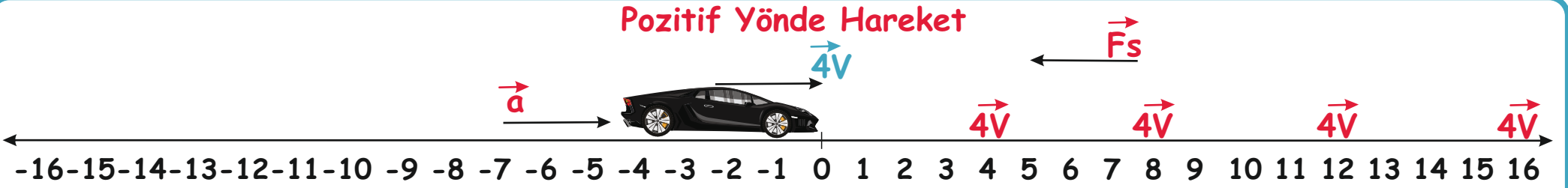
* Hız değişiminin (+) olması hareketlinin hızlandığı, (-) olması yavaşladığı anlamına gelmez. Hareketlinin ilk hızına göre yorum yapılır.

Soru:

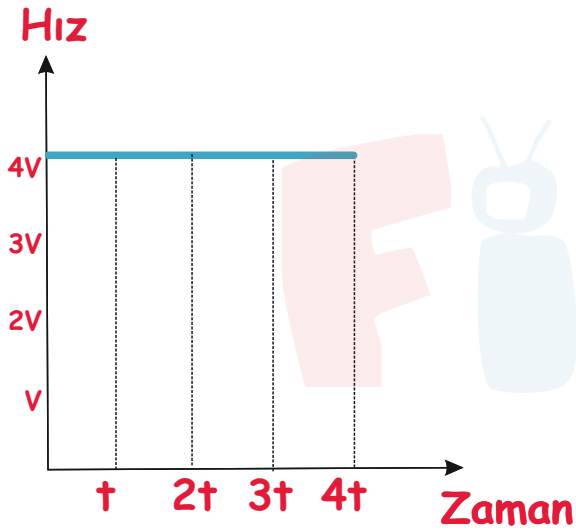

Yandaki şekildeki kız 1 numaralı konumdan 2 numaralı konuma geçtiğinde aldığı yolu ve yer değiştirmeyi bulunuz. 1 numaralı konumdan tekrar 1 numaralı konuma geçerken aldığı yolu ve yer değiştirmeyi bulunuz. $\pi=3$

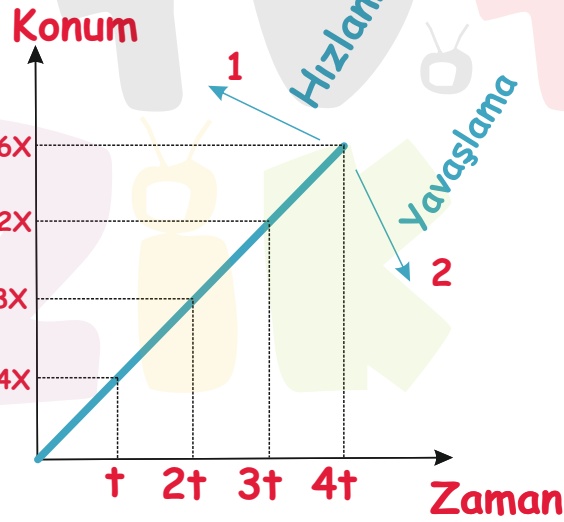
DÜZGÜN DOĞRUSAL HAREKET

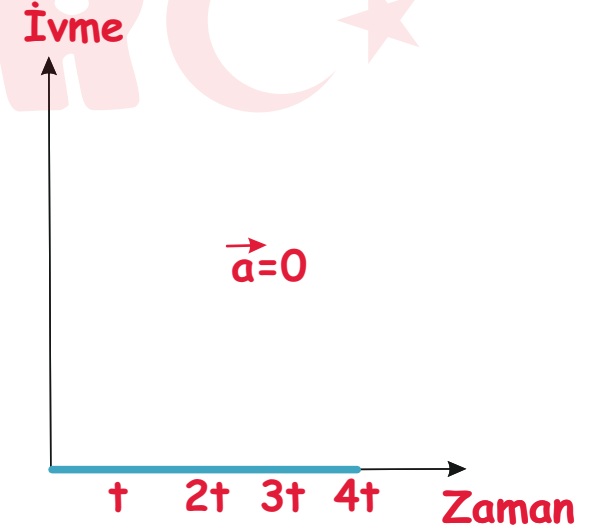
Hız-Zaman Grafiği:

Konum-Zaman Grafiği:

İvme-Zaman Grafiği:

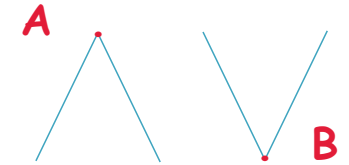
Hız zaman grafiğinin altındaki alan yer değiştirmeyi verir.

Zaman ekseninin üstündeki alanlar (+) yönde yapılan yer değiştirmeleri, gösterir.

Düzgün doğrusal harekette hız sabit olduğundan grafik hep yatay olacaktır.

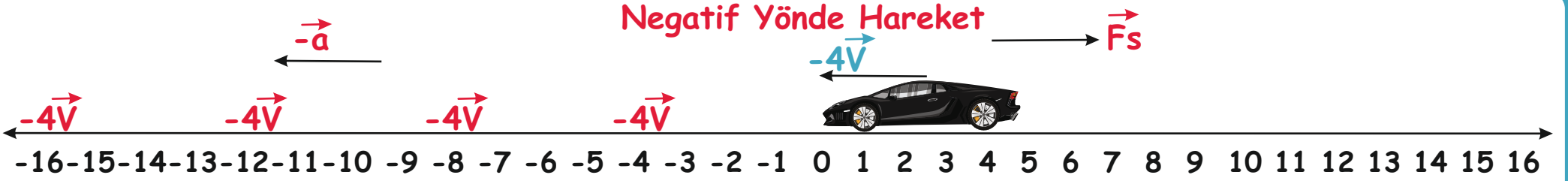
Konum Zaman grafiği yukarı doğru olduğu sürece araç (+) yönde hareket ediyor.

Araç sabit hızlı hareket yaptığı için ivme ivmesi sıfırdır.

Araç 1 ve 2 noktalarında Yön değiştirir

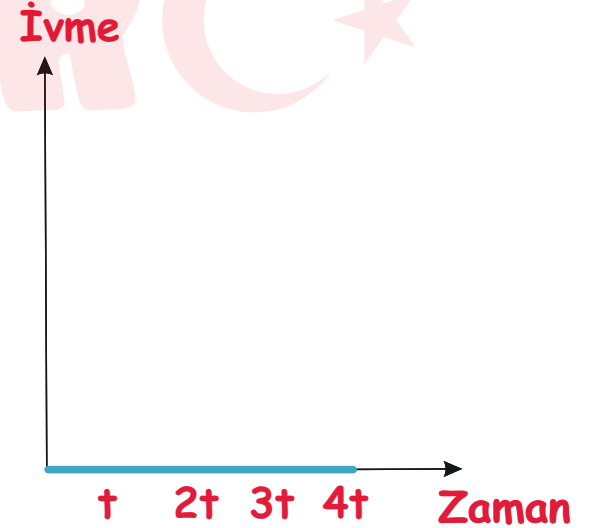
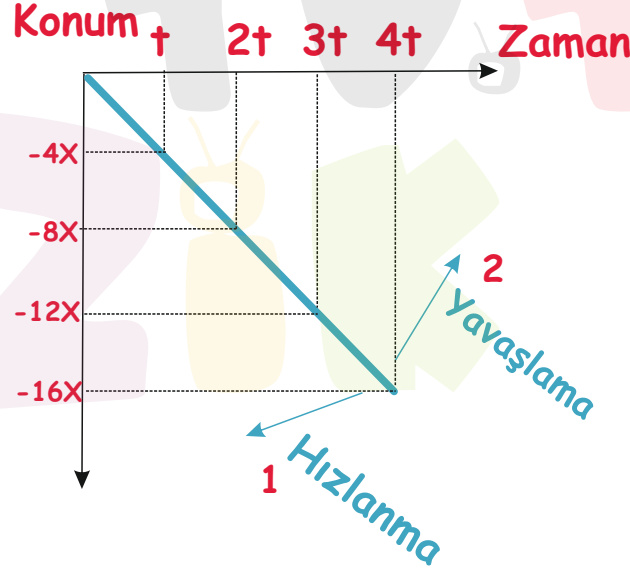
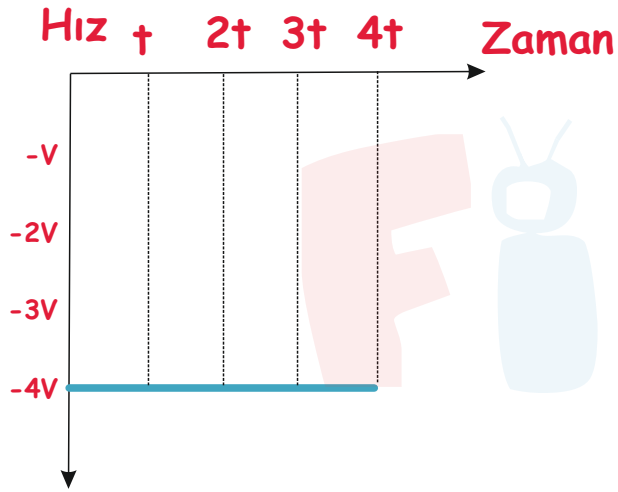
DÜZGÜN DOĞRUSAL HAREKET

Hız-Zaman Grafiği:

Konum-Zaman Grafiği:

İvme-Zaman Grafiği:

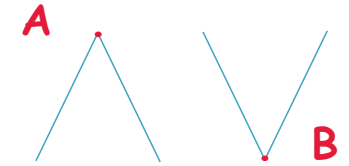
Hız zaman grafiğinin altındaki alan yer değiştirmeyi verir.

Zaman ekseninin altındaki alanlar (-) yönde yapılan yer değiştirmeleri, gösterir.

Düzgün doğrusal harekette hız sabit olduğundan grafik hep yatay olacaktır.

Konum Zaman grafiği aşağı doğru olduğu sürece araç (-) yönde hareket ediyor.

Araç sabit hızlı hareket yaptığı için ivme ivmesi sıfırdır.

Araç 1 ve 2 noktalarında
Yön değiştirir